

Back the Attack!
Buy U.S. WAR BONDS
1116 E. 72nd St.
6301
Koenigsberg

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 138. — Štev. 138. — V

LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, MONDAY, JULY 17, 1944 — (PONEDELJEK, 17. JULIJA 1944

BUY EXTRA WAR BONDS Today!
5 WAR LOAN

Tel: CHelsea 3-1242

RUSI PRED VRATI NEMCIJE

Zadnja trdnjava padla

Rusi so včeraj prebili najmočnejše nemške utrdbe ter z naskokom zavzeli Grodno, zadnjo trdnjavo pred Vzhodno Prusijo, oddaljeno od pruske meje samo 45 milj. — S padcem Grodna je rdeči armada oprta pot do ISTERBURGA in KOENIGSBERGA v Vzhodni Prusiji.

Prednji oddelki rdeče armade so že dospeli do reke Njemen, samo dve milj od Suvalki okraja, ki ga je Nemčija leta 1939 priključila k Vzhodni Prusiji. Vsled tega vojaški opazovalci v Londonu domnevajo, da so Rusi že vdrlji v Vzhodno Prusijo.

V ofenzivi je pet rdečih armad, ki so včeraj osvobodile nad 340 mest, trgov in vasi od Letske pa do Pripetskih močvirij.

Zavzetje Grodna je naznanil maršal Stalin in ukazal 20 salv iz 224 topov. Grodno je oddaljen 45 milj od meje Vzhodne Prusije. Mesto sta zavzeli tretja beloruska armada generala Ivana D. Černijahovskega in druga bela armada generala Mateja Zaharova. Pri zavzetju Grodna sta se oba generala poslužila taktike obkoljevanja v večjih lokih. V teh bojih so bili tudi donski kozaki, čijih število je bilo tako veliko, da je maršal Stalin v svojem dnevnem povelju imenoval štiri generale.

Grodno ni samo močna obramba pred Vzhodno Rusijo, temveč skozi mesto prihaja železnica iz Koenigsberga, glavnega mesta Vzhodne Prusije.

Ruski kozaki so bili v svojem prodiranju tako hitri, da so morali Nemci pobeigniti peš, ker so pustili za seboj vsa teška vozila.

Prihodnji cilj rdeče armade je Bjalostok.

Kot domnevajo vojaški izvedenci v Moskvi, bo rdeča armada višje proti severu, ko bo zavzela litvinsko glavno mesto Kaunas (Kovno), prodirala naravnost proti Koenigsbergu, južno krilo pa bo obkolilo celo Vzhodno Prusijo na jugu. Z zavzetjem Grodna so prišli Rusi do Curzonove črte, ki naj bi bila meja med Rusijo in Poljsko.

TANNENBERG 1914—1944
Rdeča armada hiti proti istemu kraju, kjer je carska armada pred tridesetimi leti doživela svoj največji poraz. To je Tannenberg, ki ga je proti Rusom pripravil general von Schlieffen in kjer je feldmaršal von Hindenburg izvojeval tako veliko zmago nad Rusi v veliki bitki od 25. do 31. avgusta 1914.

Rdeči armadi je postavljena ista past kot leta 1914: od Vzh. Prusije do Šlezije, središče pa je Varšava. V to past so zašli Rusi leta 1914 in so doživeli svoj največji poraz. Sedaj rdeča armada drvi proti temu kraju, kakor leta 1914. Pa sedanja rdeča armada je popolnoma drugačna armada kot je bila caristična armada leta 1914.

Ruski armadi je tedaj poveljeval gen. Samsonov in v vihri bitke bi mu imel priti na pomoč general Remenkampff, toda pomoči ni bilo.

Nemci so se pred prvo svetovno vojno zgradili železnico iz Vzhodne Prusije do ruske meje v edinem namenu, da z njeno pomočjo morejo z vso silo vdariti na Rusijo.

Feldmaršal von Hindenburg in general Ludendorff sta močnejšo izvedla svoj načrt. Ob železnici teče več cest in po teh cestah so nemške armade prodirale proti ruski meji. Sredi te pokrajine je močna trdnjava Koenigsberg, nato pa so Mazurska jezera na razdaljo 40 milj. Nemci so najprej vdarili na severu in potolčki Ruse, nato pa vdarili na jugu in Rusi, so bili popolnoma potolčeni ob

KONŠTANTIN FOTIČ SLEDNIJČ ŠEL

Konstantin Fotič, ki je bil jugoslovanski poslanik v Washingtonu od 29. oktobra 1935, je v petek ob 12.15 popoldne zapustil poslaništvo in osebno obvestil državnega tajnika Cordella Hulla, da je pustil poslaniško mesto.

V svoji izjavi, ki jo je objavil, je Fotič izrazil upanje, da bodo ameriške oblasti in ameriški prijatelji Jugoslavije pomagali bojevnikom, ki se bore v Jugoslaviji in hočejo kar najbolj pospešiti zavezniško zmago. Hull glede Fotičeve izjave ni hotel reči ničesar.

Fotič je dalje rekel, da namerava ostati v Združenih državah kot zastopnik Narodnega osrednjega odbora kraljevine Jugoslavije, v katerega je bil nedavno soglasno izvoljen. Rekel je tudi, da bo največ živel v Washingtonu.

Fotič še vedno podpira generala Mihajlovića in je prejšnji teden naznanil, da ne mara priznati nove jugoslovanske vlade, ki je naklonjena maršalu Titu in jo je sestavil bivši hrvatski ban dr. Ivan Šubašić, češ, da ne predstavlja vseh političnih strank in še posebno ne srbske.

Svoje stališče je naznanil kralju Petru in narodnemu odboru generala Mihajlovića, toda ni obvestil dr. Šubašičeve vlade v Londonu, ker je ne priznava, dr. Šubašić dosedaj še ni imenoval novega poslaništva v Washingtonu.

“Osrednji narodni odbor kraljevine Jugoslavije, ki je nedavno zboroval v onem delu

NEMŠKI UJETNIKI SO ŠLI NA ŠTRAJK

Nemški ujetniki, ki so zaposleni pri nabiranju graha v bližini Utica, N. Y., so šli na stavko za “boljše” pogoje.

Nabiranje graha ni baš težko delo, ako imajo nabiralci dovolj časa za zabave in počivanja in ako poleg tega dobivajo dobro hrano, izborna stanovanja, pa dva “pinta” pive dnevno in vrhu tega še “candy” in cigarete redno vsaki dan. Toda kljub vsem tem dobrotam prišlo je minuli teden 70 nemških vojnih jetnikov v bližini mesta Utica, N. Y., štrajkati. Ti vojni jetniki so bili namreč zaposleni za nabiranje graha na farmah v bližini imenovanega mesta. Glasom predpisov vojne uprave, morali so ti jetniki oditi v spalne dvorane vsaki dan ob 9:30 zvečer, kar jim pa ni ugajalo, vsled česar so zahtevali, da se jim dovoli nadaljnjih 30 minut razvedrila, tako da bi odšli k počitku ob 10tih zvečer. To jim seveda ni bilo dovoljeno in — pričeli so s štrajkom. Ko so jih naslednje jutro pozvali na delo, se temu pozivu niso hoteli odzvati.

Na ta način so pokazali svo aroganco nemškega “Herrenvolka”. Dejstvo, da so bili v Evropi in Afriki poštno tepeni, vjeti, brezplačno dopeljani v Združene države, kjer se jim je dovolilo delati na farmah za posebno plačo, — jih ni ničesar naučilo in tudi se niso uverili, da niso nekaki “nadjudje”, temveč povsem navadni jetniki.

Toda poveljnik newyorškega okrožja za vojne ujetnike, jim je takoj dejanski dokazal, da niso prišli v Združene države na piknik za vpojojene nacije, kajti poslal jih je v zapor — vsakega posebej v malo sobico — za dobo trideset dni. Odredil je tudi, da bodo tekom prvih 14 dni dobivali le kruh in vodo mesto dobre hrane.

Jugoslovanska vlada ni po volji partizanom

Stojan Pribičević, dopisnik za angleške in ameriške liste poroča iz nekega kraja v Jugoslaviji o sporazumu med dr. Šubašičem in maršalom Titom in o novi jugoslovanski vladi naslednje:

Pričeli so prihajati prvi partizanski odzivi na sporazum, ki je bil dosežen med narodnim odborom maršala Tita in kraljevo vlado dr. Ivan Šubašića. Glasovi prihajajo iz osvobojenega ozemlja v Sloveniji in iz srbohrvatskih krajev na Hrvatskem in v Bosni.

Ne da bi obsojali narodni osvobodilni odbor, slovenski, hrvatski in srbski partizanski krogi niso posebno zadovoljni s sporazumom. V inozemstvu ni znano, da je jugoslovanski partizanski narod bolj nasproten zamejni vladi kot pa narodni osvobodilni odbor in da je Tito med svojimi partizani v svojem vplivu vsled sporazuma mnogo več izgubil kot pa pridobil. Sporazum je bil prisiljen bolj iz mednarodnih kot pa domačih okoliščin.

V srbskih krajih v Bosni sem obiskal kmete starejše generacije in sem izprevidel, da želijo sporazum med kraljem Petrom in Titom, četudi zagotavljajo, da bi glasovali za Tita. Večini njih ni nič za kraljevino. Mlajši rod pa je odločno za republiko.

Zamejna vlada pa nima zaslombe niti pri starejših niti pri mlajših. Vsakdo se zaveda, da ima zamejna vlada svojo oblast samo zaradi tega, ker jo priznavajo zavezniške vlade, narod sam pa je ne podpira.

To pa še ne pomeni, da so nekateri zastopniki v zamejni vladi všeč partizanom. Pripravljeni sem se, da so partizanski borec jako dobro poučeni o delovanju zamejnih politikov.

Samo Titova osebnost je vplivala na njegove pristaje, da so sprejeli sporazum z dr. Šubašičem, toda narodni odbor mora narodu marsikaj raztolmačiti o celi zadevi.

Nasprotno s tem, kar bi marsikdo izven dežele mislil, je jugoslovanska komunistična stranka takoj sprejela sporazum, ker je najbolj realistična in najbolj disciplinirana stranka v narodnem osvobodilnem gibanju. Največje nasprotje proti sporazumu prihaja iz hrvaške seljaške stranke, od srbskih liberalcev in od srbskih neodvisnih demokratov.

Tito ni zastopan v novi vladi

Časnikarski poročevalci v Rimu so iz krogov maršala Tita prejeli sporočilo, da narodni osvobodilni odbor ne smatra, da je uradno zastopan v novi jugoslovanski vladi v Londonu.

Stojan Pribičević, ki je v glavnem stanu maršala Tita, v svojem poročilu pravi, da mu je maršal Tito naročil, da naznani, da osvobodilni odbor želi, da mora imeti jugoslovanski narod priložnost, da se odloči, da popolnoma sodeluje z vlado, kajti narod je imel dosedaj slabe izkušnje z zamejno vlado.

Japonci so ubili ameriške B-29 letalce

Japonska radijska oddaja, ki je bila namenjena ameriškim armadam na Pacifiku, je sporočila, da so Japonci usmrtili več ameriških letalcev, ki so jih Japonci vjeli po napadu superbombnikov B-29 na otok Kiušu prejšnji mesec.

Radio pravi, da je letalce, ki so se rešili s padali, zadela ista usoda, kot one ameriške letalce, ki so napadli Tokio pred dvema letoma.

Japonski radio je obenem posvaril: “Vsak zavezniški letalec, ki bo padel ali se spustil nad Japonsko, bo usmrčen. To je povelje današnjega dne.”

Velika kriza v Nemčiji

Švicarski radio naznanja, da se v Nemčiji pripravlja velika kriza.

“Zaupljivost izginja in nervoznost narašča v nemškem taboru,” pravi radio. “Stalno preseljevanje Hitlerjevega glavnega stana proti zapadu, odslovicev feldmaršala von Rundstedta — vse to kaže v veliko krizo v Nemčiji.”

NEMCI PUSTOŠIJO POLJSKO

London, 10. julija. (ONA). — Tukajšnji oficijelni poljski krogi poročajo, da Nemci obnavljajo Lidice v okolici Lublina na Poljskem.

Redne enote nemške vojske napadajo poljske podtalne sile v teh krajih; cele vasi so bile popolnoma uničene, njihovo prebivalstvo pa pobito ali pa odpeljano.

“Pomirjevalni” oddelki so spravili z oblička zemlje vasi Tomaszow - Lubelski, Zamose, Hrubieszow in Bilgoraj v bližini Janowa.

Delavske vesti

Par milijonov delavcev bo prišlo ob delo

Tovarnarji, ki izdelujejo municijo za vojne svrhe v Združenih državah, so dne 12. t. m. naznanili javnosti, da bodo par milijonov delavcev, ki so zaposleni pri podjetjih, ki izdelujejo municijo za vojsko in mornarico, še tekom tega leta izgubilo delo, in sicer iz jednostavnega razloga, ker imenovane tovarne izdelavajo zdaj večje količine municije, kakor so potrebne za vojno proti Nemčiji in Japoniji.

Tudi R. J. Thomas, predsednik CIO, unije izdelovalcev, aeroplanov, naznanja, da bodo 1,650,000 delavcev, ki so zaposleni pri podjetjih četverih raznih obrti, izgubilo delo še pred koncem leta 1944 in sicer ne glede na to, bode li Nemčija poražena tekom tega leta ali pa tekom leta 1945.

Kakor hitro propade Nemčija, bode 35 odstotkov delavcev, ki so sedaj zaposleni v raznih strokah izdelovanja vojnih potrebščin, postalo nepotrebnih za to delo in sicer tudi v slučaju ako se bode vojna proti Japoniji nadaljevala.

V tovarnah, ki izdelujejo sedaj razne vojne potrebščine, je sedaj zaposlenih 25,000,000 de-

lavcev obojega spola, tako da, ko pride do poraza Nemčije, bode najmanj 8,750,000 delavcev saj začasno odslovljenih, oziroma za toliko časa, da se tovarne preuredijo za izdelke, ki so potrebni v mirnem času.

Istodobno se pa tudi javlja, da bode na tisoče odslovljenih delavcev zgoraj omenjene stroke, dobilo delo v novih strokah izdelovanja za vojne potrebščine, toda za dokaj manjšo plačo. Dosedaj razna podjetja odstavljajo delavce kar po 100—200 h krat, kajti mnogo pogodb za dobavo pušk, streljiva in tovarnin parnikov, je vlada že preklicala oziroma razveljavila. Delavci, ki so bili odslovljeni in so potem našli drugovrstno delo, zaslužijo sedaj po \$20 na teden manj, kakor preje, kajti vsi, ki dobe delo v drugih tovarnah, morajo delati za plačo, kakoršno dobivajo novinci. Javljaja se tudi, da bodo najprej odslovlili takozvane brezproklicne delavce, da pa kljub neštevilnim sedanjim odslovlitvam, bode dovolj dela za odslovljence saj za nekoliko mesecev v nadalje, — toda za redno pomanjšujoče se plače.

"GLAS NARODA"
VOICER OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Selzer, President; Ignac Hudec, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Head of business of the corporation and addresses of above officers
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

NA ČELO LETO VELIKI LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADU
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1943

Zakaj se Hitler bojuje?

Nemčija nima nikake opravičbe za nadaljevanje vojne. Vojna za Nemčijo je izgubljena in to dobro ve Hitler in njegovi generali.

Vzrok zakaj se Hitler bojuje še dalje, je samo političen. Dokler je njegov vojni stroj še sposoben za boj, se ne sme vstaviti; dokler bodo nemške armade mogle braniti meje prave Nemčije, toliko časa se bodo borile.

Hitlerjev povod za nadaljevanje vojne je popolnoma enostaven. Svoj konec želi odložiti, kakor dolgo je pač mogoče. Da je njegova poguba neizogibna, o tem je prepričan. Račja pa je obesa ali vstreljen v novembu kot v juliju.

Pri tem pa hoče za zavezniki napraviti zmago drago, kar najbolj mogoče. Še vedno ima malo upanja, četudi ne veliko, da se bodo zavezniki slednjic zbrali svojih velikih izgub in bodo nazadnje pripravljani pogajati se za mir. In največja Hitlerjeva želja je dobiti pogajalni mir, ne pa brezpogojno predajo, kakor zahtevajo Roosevelt, Stalin in Churchill.

Ako bi se Roosevelt, Stalin in Churchill hoteli pogajati za mir, bi bil Hitler takoj pripravljen in vesel, da reši svojo "sveto zemljo" popolnega in sramotnega poraza.

Hitlerjeva strategija v zasledenih deželah je bila uničiti vse, da sovražnik ne bi mogel imeti nikake koristi. Ako se bo ta strategija posluževal tudi, ko bo branil svojo "sveto zemljo," bi delal to samo, da se bo maščeval za svoj poraz.

Ko so nemške armade na vseh frontah v defenzivi, nima jo nobenega cilja več, ki bi ga hotele doseči. Njih edini cilj je sedaj samo še zavleči poraz in svoj lastni smrtni boj.

V nemškem vrhovnem poveljstvu mora v kratkem priti do krize. Najvišji poveljniki so prepričani, da je poraz neizogiben. Ruska poletna ofenziva je Nemcem razpršila vsako upanje še na kak uspeh. Zavezniške armade so v vsakem oziru mnogo močnejše kot nemške in tudi zavezniški generali so v svoji strategiji prekosili nemške poveljnike.

Pod temi okolščinami morejo nemški generali Hitlerjevu povelju, da se morajo bojevati do zadnjega moža, vpraševati samo: "Kako in zakaj?"

Sedanja nemška obramba se ne more primerjati z rusko obrambo v kritičnih letih 1941-1942. Rdeča armada je mogla zdržati še tako hude vdore nemške bliskovite vojne, ker je imela za umik dovolj prostora, v ozadju pa so se pripravljale rezerve. Stalin je bil tudi v času največje krize prepričan, da bo zbral mogočno armado, ki se bo mogla odločno postaviti proti vpadniku, kar se je tudi zgodilo — Hitler tega upanja nima. Zanj je vse izgubljeno. Rdeča armada je v pričetku vojne navzlic vsem porazom postajala vedno močnejša. Nemška armada postaja z vsakim dnem slabša in nima več rezerv.

Položaj Nemčije je bolj obupen kot pa je bil položaj Francije leta 1940, kajti Francija je po svojem padcu še vedno mogla upati, da jo bosta Anglija in Amerika rešili; Nemčija pa ne more pričakovati, da jo bo rešila Japonska.

Hitler in njegov šef generalnega štaba feldmaršal Keitel sta v vojaškem oziru v istem položaju, kot sta bila v juniju leta 1940 maršal Pétain in general Weygand, samo da ne moreta skleniti miru.

Utrujena nemška armada se more braniti samo, če more pričakovati kakše pomoči iz ozadja. Nemške armade te pomoči ne morejo več pričakovati. V prihodnjih mesecih nemška armada ne more pričakovati drugega kot samo veliko klanje. Pri tem pa Hitler ni v položaju raztegniti mirovnihih tipalk kot jih je v septembru leta 1918 general Ludendorff.

Nemška armada ni več samomorilna armada, temveč kaže vojaki, da hočejo živeti. Hitler je odstavil feldmaršala Rundstedta, ker ni mogel preprečiti zavezniškega vpada v Francijo. In mogoče bo odstavil še kakega drugega poveljnika, toda vse to mu ne bo nič pomagalo. Sicer so nemške armade še vedno močne, toda razkraja se in konec ni več daleč.

ČITATELJEVEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi fiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si vojaki zagotovijo redno dopolnilje liste, lahko gredo upravištvu na coki s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVLILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravištvu nepotrebne stroške?

PISMO IZ LJUBLJANE.

(Iz partizanskega lista "Mladina", Glasilo Zveze Slo-
venske Mladine iz marca 1944.)

Dragi tovariši!

Pišem vsem vam, ki lahko svobodno poje svoje pesmi, ki lahko svobodno govorite kar mislite, vsem vam, ki se borite za svobodo. Pišem vam v imenu ljubljanske mladine, ki vam pošilja svoje borbene pozdrave.

Vsak dan pokajo v Ljubljani salve, vsak dan se pozibavajo človeška trupla na vesalih, vsak dan umirajo nedolžni ljudje. A Ljubljana ni ovita v er-nino, Ljubljana ne žaluje. Ljubljana je stisnila pesti. Le klic borbe in glas osvete se meša s krohotoom pobesnelih Nemcev in njihovih rajljev — domobrancev. Ne streljanje, ne obesašanje, ne množične aretacije, prav nič ne more zlomiti naše zavesti.

Po cele razrede izključujejo iz šol. Mladina ve, da bo zaprta, a se vendar zbere in poslušsa govore o naši borbi, o naših ciljih. Tisti, ki govore, vedo da jih za to čaka sigurna smrt. a se je ne bojijo.

Prvega novembra so Nemci zastražili grobove naših žrtev — slovenskih talecv, da ne bi kdo prinesel šopka rož na njihove grobove. Vendar se tega nismo ustrašili. Kot en sam junak je mladina prebila nemške kordone, se pogrnala na grobove in položila nanje vence s slovenskimi zastavami. Nemci so streljali na nas z mitraljezi. — Z mitraljezi nas lahko le ubijejo, ne morejo nam pa ubiti našega borbenega duha.

Tudi sedmega novembra, ko

je bil ves nemško-domobranski aparat na dehu, da se ne bi izvršila kakšna akcija, smo po vsej Ljubljani raztrosili nešte slovenskih zastavic in letakov.

Največje nasilje izvajajo nad slovensko mladino. Vsak dan jih zapirajo in streljajo. A mi vršimo naše akcije nemoteno dalje. In v tem se vidi vsa naša velika ljubezen do svojega naroda.

Včasih poslušamo na kakem skrivnem kraju radio. In to kar slišimo nam daje novih sil za našo borbo. Slišimo o uspehih in zmagah naših borcev, o uspehih in zmagah naših zavez-nikov. S ponosom in občudovanjem zremo na našo Narodno Osobodilno Vojsko, na njene-ga poveljnika — maršala Tita in na bratsko Rdečo Armado.

Vemo, da je zmaga blizu. To vedo tudi pobesneli Nemci in domobranci, oni tudi vedo, kaj jih potem čaka. In ker vedo, da bodo uničeni, hočejo uničiti tudi nas. Vendar se jim to ne bo posrečilo. Vemo, da bo prav kmalu odmevalo po ljubljanskih ulicah partizanska pesem, da bo nad Ljubljano za vedno zaplapolala slovenska zastava.

In takrat bomo mi, ljubljanska mladina z jasnim čelom stopili pred naše brate — junake slovenske borbe in jim bomo povedali: "Tudi mi smo se borili za svobodo, za svobodo smo darovali mnogo življenj naših najboljših, za svobodo smo dali svojo kri."

— TATJANA.

ZRAČNI NAPAD NA MONAKOVO

Takaj objavimo poročilo, ki je prišlo ravno pred zaključkom lista v petek, in smo ga obdržali za današnjo izdajo.

Brodovje nad 1000 ameriških težkih bombnikov, katerih je spremljalo nad 500 napadalnih letal se je prebila skozi vrsto sovražnih aeroplanov in tretji zaporedni dan bombardiralo Monakovo ter Saarbruecken.

S poleta se ni vrnilo deset bombnikov in pet napadalnih aeroplanov. Izstreljenih pa je bilo šest nemških aeroplanov.

Druzi zavezniški bombniki so bombardirali nemške petrolejske naprave v severni Italiji in štiri železniške postaje med Milanom in Benetkami. Namen ameriškega bombardiranja Monakova je že 3. zaporedni dan razbiti tovarne za aeroplanske motorje v okolici Monakova.

Na Monakovo je bilo vrženi pri zadnjem napadu okoli 10,000 ton bomb. Monakovo je tudi, kakor Saarbruecken, važno železniško križišče za prevajanje vojaštva in vojnega materijala.

Angleško zračno ministrstvo je naznamilo, da je bilo od osmih zvečer pa do dveh ponoči poslanih na nemške vojaške naprave v Franciji, na tovarne v dolini Ruhrja in na železnice 1300 aeroplanov.

Bombniki so morali letati skozi debele plasti oblakov in so bombardirali samo s pomočjo svojih instrumentov.

Vsi javni jedilni prostori bodo morali pod narodno upravo

Urad za upravo cen je označil, da bodo skoro vsi javni jedilni prostori prišli pod narodno kontrolo za restavracije prvič 31. julija, 1944.

Razširili bodo po vsej državi zmuznjene cene od 4.—10 aprila, 1943, ki so sedaj veljavne v večini dežele s pomočjo OPA naredb. Nove naredbe bodo vključile sledeče spremembe:

1. Vsa podjetja, ki prodajajo jedila in pijačo morajo takoj objaviti najvišje cene, za 40 glavnih jedil svojega podjetja, ki so veljale od 4. do 10. aprila, 1943.

2. Nobeno podjetje za pijačo in jedila ne sme računati več kot pet centov za čašo vroče kave, vstevši smetano in sladkor, razen če je bila cena višja nego pet centov med sedem dnevnob do oktobra 4.—10, leta 1942, in je to poročalo krajšnemu Uradu za vojne cene in racije. Ledena kava ostane kot je bila aprila 4.—10., 1943.

3. Kontrola cen bo veljavna prvič za javna podjetja za jedla in pijačo v Maine, Vermont, New Hampshire, nekatero okraje v Kansas, skoro po

vsej Oklahomi, v dveh južnih delih Ohia in v nekaterih zapuščenih župnijah v Louisiani.

4. Podjetje nima pravice povisati cene, zaradi boljše hrane ali pa obilnejših porcij, kot je bila v temeljni dobi. Nadomestitev sestavin v katerikoli hrani ali pijači ne ustvari nove vrste jedilo ali pijačo ter cena ne more biti zvišana.

Nova pravila veljajo za jedila, in obede ter pijače v restavracijah, hotelih, kavarnah,

NOVA IZDAJA - Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so take potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v batval. Cena \$0 centov. Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

ŽIVI IZVIRI

Špisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani. Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

kafeterijah, delikatesnicah, v sode-prodajalnah, v menzah, nabavljalnih podjetjih, poljskih kuhinjah, v jedilnih stojnicah, atletskih štadijih, stojnicah za hrenovke, ali katerikoli drugem javnem podjetju za pijačo in jedajo.

Se nekatera druga jedilna podjetja so, ki so bila vključena:

1. Železniški jedilni vozovi, ki spadajo v posebno kategorijo.
2. Bošnice, razen za jedila, ki so servirana osebam, ki niso bolniki, in če računajo za taka kosila in hrano posebej.
3. Jedilnice s pijačo in jedajo v šolah, univerzah ali drugih poučnih institucijah, ali pa v dijaških organizacijah, ali družbah, ki obstojajo v prvi vrsti za dobrobit dijakov in fakultete in ne za trgovske dobičke.
4. Prostori za jed in pijačo, ki jih upravljajo miloščinke, verske in kulturne organizacije, priznane kot take od Urada za Notranje dohodnine, in so v ta namen oproščene davkov, ker dobički ne pripadajo privatnemu delničarju in gredo čisti dobički, če jih je kaj, v versko, kulturno in miloščinsko dobrobit.
5. Jedilne zadruge, ustanovljene po častnikih v vojnih silah.
6. Bona fide klubih.

znižana cena za koračnico SOLDIERS ON PARADE

Ker žel, da se jim bolj razširi za

PIANO HARMONIKO prirejena koračnica

"MLADI VOJAKI"

Je Mr. Jerry W. Koprivšek uredil z založnikom, da rojaki lahko dobe skladbo po znižani ceni, to je

Sedaj 35c

Dva komada za 70 centov. Naročite lahko tudi pri:

Slovenic Publishing Co.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

RAZGLEDNİK

UŽITNO PUSTINJSKO RASTLINJE

Na nepreglednih peščenih pustinjah našega jugozapada in mehikanskih severozapadnih držav, — oziroma na pustinja južne Californije ter mehikanske države Sonora in teritorija Baja California, raste rastlina, katere botanično ime je Ammobroma sonorae. Kakor znano, v teh velikanskih pokrajinah skoraj nikdar ne dežuje. kajti povprečno deževanje znaša na leto komaj po 2 palca mokrote in večkrat mine kar po tri leta brez kapljice dežja.

In kadar je vlaga dovoljna, oziroma, kadar tekoni zime tu in tam dežuje kako uro ali dve, omenjena rastlina dokaj hitro raste in vspeva, kajti rastlina je parasitične kakovosti.

Ime "ammobroma" je grškega izvora — "ammo" (pesek) in "brommos" (hrana). Indijanci rodu Papago, rabijo to rastlino kot hrano že nešteta stoletja, in jo imenujejo v svojem jeziku "biatak" (bia-pesek, in tak—korenina).

Ammobroma raste v pustijnah med Imperial Valley, Cal., in Yuma, Ariz. Poljedelski oddelek naše zvezne vlade je poslal v imenovane kraje poljedelske izvedence, da zadevo preiščejo in nabavijo vse podatke o tej čudni in koristni rastlini. Izvedenci so dognali, da ta rastlina raste in vspeva v skoraj čistem pesku; da je svetlo rujave boje, ter ima izredno dolge korenine, katere segajo tako globoko, da pridejo do skoraj nekoliko vlažnega peska. Na ta način dosežejo tudi korenine drugega borgega pustinjskega rastlinja, s katerim se sklopijo in dobivajo od take rastline potrebno vlago za obstanek in rast te rastline.

Rastlina ammobroma, kar jo je na površju peska ima ploščate in gobam slične glave, ki so iste barve, kakor pustinjski pesek, tako, da je to rastlino zelo težko najti. Nadzemske plošče take rastline merijo od 1½ do 5 palcev v premeru. Krog teh plošč, oziroma na njih robu, rastlina cvete; vsaki cvet raste iz gobe na svoji biljki, katerih je običajno od 6 do 8. Cvetje je blede-vijolne barve in zelo majhno. Ko odevede, nastane iz njega mala jagoda v kateri je običajno po 16 semen.

Domačini, oziroma Indijanci, rabijo korenine te rastline kot hrano, in sicer na ta način, da jih peko, kakor krompir. Ko se je mudila vladina poljedelska ekspedicija v gorovju

Pinacate, v mehikanski državi Sonora, so te korenine prvič pokusili, in potem so jedli to hrano z tako slastjo, da so svojo lastno večerjo enostavno postavili, kajti te korenine imajo okus kakor naš sladki krompir, dasiravno je nekoliko drugačen. Člani ekspedicije so prišli do enoglasnega zaključka, da je ammobroma izborna hrana, pa naj že bude v pečenem ali pa tudi v surovem stanju. Te korenine so bolj melke, kakor redkev in mnogo bolj vodene, kar je v pustinji velikanskega pomena za prehrano in ugasi-tenj žeeje, kajti te vrste rastlinje vspeva v vseh letnih časih.

Iz Sonore se javlja, da bude vlada imenovane države Zjed-njenih držav Mexico ukrenila vse potrebno, da se prične z modernim pridelovanjem te pomembne rastline.

Novi patent za ohranitev svežega mesa

Zvezini urad za patente novih iznajdb poroča, da sta znanstvenika na polju kemije, dr. Rudolph Nagy, in dr. Harvey C. Rentschler, oba zaposlena pri Westinghouse Electric & Manufacturing Co., dobita patent pod št. 2,330,507, na njuno novo iznajdbo, s pomočjo kate-re je mogoče ohraniti meso mnogo dalj časa sveže, kakor z drugimi sličnimi pripomočki, kateri so sedaj v rabi.

Glavni temelj in pogoj novega proizvoda je ozon, v katerem se bakterije in plesnoba ne more razvijati. Dejstvo, da ozon prepreči pokvarjenost svežega mesa, je bilo že dolgo znano, toda mera, oziroma prava količina ozona z ostalimi kemikalijami, ni bila dosedaj pravilno dognana, in ako se rabi le količjak preveliko količino ozona in oksigena, se meso hitro pokvari. Glasom nove iznajdbe, bodo napeljali v ledenice ultra-violetne žarke, s katerih pomočjo se navaden oksigen spremeni v troatmoične molekule ozona.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00 STANE SEDAJ 3.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani.

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem simbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri: **KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.**
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Kratka Zgodba

Liam O'Flaherty

VIHAR NA MORJU

Dve stari ženski sta čepeli na skalah v velikem vegastem braniku ob morski obali za vasjo Rundangan. Pletli sta. Vseokrog njih in zadaj sta bili njujni rdeči krili edini barvni listi med sivim pečevjem. Spreddaj se je razprostiralo morje, modro in mirno. Daleč zunaj, kjer je sijalo sonce, se je blestefalo. Nebo je bilo sinje in prazno. Vetrta ni bilo čuti nobenega. Edino šumenje je prihajalo z morja blizu obale, kjer je oseka ravno minevala. Voda je prbrala med povodnim rastlinjem po robih daleč zunaj; plunkala je v črne skalne pasove, ki jih je obraščala rdeča morská trava. Bil je pomladen večer. Zrak je bil topel in svež, kakor da bi bil napršen s kolinsko vodo ali s čim takim. Stariki sta pletli volnene nogavice in se vmes natihome zaspano pomenkovali.

"Oh, da," je spregovorila tista, ki so jo nazivali velika Brigita Conlon, ženska sedemdesetih let, visoke rasti in velike moči, močne ogante brade kakor moški, rdečega obraza in zamisljenih oči, ki so se vselej zdele, ko da kaj začujejo. Okoli vratu je imela zavezano majhno črno ogrinjavko, katere vogal je privsaljkala, da si je ž njó ocedila desno uho. "Nič ne vem," je dejala, "zakaj da me v tem ušesu boli zneraj, kakor se nareja na slabo vreme. Spet čutim, kakor da bi mi potoček žuborel notri. Moja stara mati, Bog ji daj počivati v miru, so tudi trpeli na tem."

"Da," je povzela druga ženska ter čeno in prihlinjeno vzdihnila, "proti takimle znamenjem ne pomore nič."

Drugi, Mariji Mullen, je bilo sele pet in šestdeset let in rdečkasti lasje ji še niso močno posiveli. Imela je spremijave sive oči in bila zelo suljate postave. V ribiški vasi Rundangan so se je vsi bali zaradi njenega opravljivega jezika in ker je imela navado prišuškovati zvečer pri vratih sosedov in streči na njihove pogovore.

"He, he," je pristavila velika Brigita in žalobno gledala na morje, "zares živimo le po milosti božji, prav zares, ko morje kar naprej preži, da nas pogoltno. In vendar le zaradi morja ne pomore od lakote. Zares, da je čudno marsikaj, prav zares." Odprla je platenko v zobe in naslonila glavo na njo. Zamisljenih oči je strmela ven na morje, kakor da bi si poskušala nekaj razložiti.

Stariki sta se znova zatopili v molčanje in pletli naprej. Bibavica je premenila in začelo je natekati. Odondod, kjer sta čemeli stariki, je svet segal na obeh straneh daleč v morje. Na

Sedanji dogodki spominjajo na zgodovinske dogodke

Da je bil izdelan 20th Century Fox Film "Wilson" so za vprizoritev demokratske konvencije leta 1912, na kateri je bil Woodrow Wilson nominiran za predsedniškega kandidata porabili električni luči, ki bi mogle razsvetljevati mesto z 80.000 prebivalci. Slika kaže največji prizor, ki ga je napravila kaka filmska družba, in to je Los Angeles Shrine Auditorium. Na desni je Alexander Knox, ki igra vlogo predsednika Wilsona v tem zgodovinskem filmu.

vzhod je bil ves v visokih čeréh. Na zahod pa se je malone v isti ravni z morjem vlekla pušta dalja golih sivih skal, posuta s prodniki. Naprej na zahod se je polagoma dvigala v visoke kleči. Po skalovju so se plazile lahke sapice, ki so se včasih sunkovito zganile, zdaj tu zdaj tam. Stariki jih nista opazili.

Iznenada je z morja pritegnil oster veter in naphuil starima ženskama krili kakor v balona. Nekaj trenutkov je vihal zlokobno, nato pa ga spet ni bilo nikjer. Stari sta zaskrbljivo poduhali in iz enakega nagiba zvili vsaka svoje pletenje, preden sta spregovorili besedo. Nagrbančenega čela sta se ozrli druga v drugo.

"Kaj ti nisem rekla, Marija!" se je tesnobno preteče zavzela velika Brigita. Toda iz njenega neznanó otožnega šepeta je bilo čuti tudi nekaj nezimerno veselega. Pokrila si je usta z dlanjo desne roke in poflejšala zamahnila, ako je zamahovala z roko iz navade. "Ta bofečina v ušesu me nikoli ne ogoljufa," je začela znova. "Kar res, da bo nevihta!" In Marija Mullen je viknila: "Bog nas varuj hudega! a moj mož pa je zunaj na ribjem lovu s sinom Patrikom in Stefanom Halloranom. Usmiljena mati Božja!" je vsa iz sebe zajecala in se spravila na noge. "Tz vse vasi so le on na odprtem morju in vihar bo! Če nisem jaz nesrečna! Utonili bodo, utonili!" Na celem se je po sili pripravila v velik strah in tarnanje in stegnila roke proti morju. Razprostrtih rok je stala vrh prodja in prameni sivih las so ji frfrali okrog obraza, začela je preklinjati morje in žalovati nad svojo usodo. Veter pa je rastei in žvižgal in ji napihoval rdeče krilo navzdol, da so se ji suhi udi ostro očrtavali.

"O, Bog ti odpusti, ženska neumna!" je zakričala velika Brigita in se zaradi trgiranja v desnem kolku s trdom postavila na noge. "Kaj le kličeš nesrečo, hudoba! Ne skušaj morja! Rajši nehaj s tem, da bodo utonili!"

V njenih besedah so se zrcalile siloviti pokončujoči gibi pobesnele narave, slepe in veselo svojega divjanja. Besede so bruhale iz nje čudno srdito, kakor je od morja sem buril veter. Rezal je mrzlo, prezirno in ostro, kot žvižgajo preko bojnega polja svinčenke, ki jih niso videli še nikdar nikoli. Marija Mullen je stala iztegnjenih rok. Ni se zmenila za velikim Brigito. Venomer je z rezkim glasom kriknila:

"Utonili bodo, utonili!" — Kazalo je da je tudi njo obšla blaznost, v kateri sta žalost in

STRAŠNA NESREČA ZADELA PASCALIS V SEVERNI KANADI

Pascalis je bila naselbina v bližini zlatega rudnika na Perrouu v provinci Quebec. V okolici je precej Slovencev, med njimi tudi Jankovičeva družina, oziroma naša Ana in Lukov Johan s svojimi otroci. Postavila sta si tam dom in ga uredila. Če tudi je bilo v gozdovju, pa so se počutili dobro, ko so enkrat privadili. Danes sem pa prijel naslednje pismo; datirano 9. julija, 1944:

"Mogoče ste slišali na radijo, kako nesrečni smo tu, na Pascalis. Vse nam je pogorelo do tal. Ves Pascalis, kjer je bilo več kot 200 hiš je v dobrih dvajsetih minutah pogorel. Komaj da smo jaz, Johnny in Johan ušli iz ognja. Anica pa tudi komaj. To je bila še večja nesreča, ker smo bili vsi od doma. Ko bi bili doma, bi mogoče rešili Frigidaire in pralni stroj, tako sma pa prav ob vse. Frank ve, kako razširna je hosta od Val-Dor pa do Perrona, vse to se je izpremenilo v morje ognja. Mi smo šli iz Val-Dor proti domu: smo mislili, da bomo prodrli skozi ogenj z avtom. Toliko časa smo šli skozi dim, da smo končno prišli v velškanski ogenj, in nemože mi bo pozabiti to, in mislim, da mi je tisti trenotek precej pobelil lase. Poleg nas je bila še neka druga kara v tem, in sreča za nas, da nismo šli par jardov naprej, ker bi prav gotovo postali žive baklje. Saj mogoče boste čitali kakšen ogenj je tu.

Kaj bomo počeli, še nič ne vem in ni treba pisati, dokler jaz ne pišem, ker ne vem kje bomo znova pričeli. Vsa ta reč se že vleče štirinajst dni in nebo je vsak dan zakrito z dimom. Vedno smo bili v skrbeh in premišljevali kako bo z delom po vojni in kaj z domom v slučaju brezdelja. toda, da bi se kaj takega pripetilo se pa nisimo nadejali.

Rešil si ni nobeden nič, ker se je vse tako hitro zgodilo. — Frank je videl kako sva imela midva in se lahko predstavlja, kako se pučntimo.

Ko smo šli mi od doma, ob 10:45 dopoldne, ni bilo nič dima videti nikjer. Jaz sem se gledala naokrog in premišljevala, če je varno pustiti vse. Johan ni delal, ker je bil roj zaprt, sva si pa mislila, saj bomo hitro nazaj. Ob pol dveh, sem jaz telefonirala v Pascalis, da ne moremo takoj domov in trgovcu naročila, da naj Anico vzamejo na varno, če bi bila kakšna nevarnost vsled ognja. Trgovec mi je pojasnil, da ni nevarnosti za Pascalis in naj bom brez skrbi, kar se Anice tiče. Par ur kasneje, je bil pa ves Pascalis eno samo pogorišče. Sedaj smo na Val-Dor in tudi nismo varni. Sinoci je bil tak vihar, da smo mislili samo nato, kako bi se rešili življenja, ker če se Val-Dor vname, si tudi življenja nismo varni.

Danes je malo boljše. Anica je toliko strahu prestala, da ne vem, če bo kdaj pozabila. Johnny je imel pred desetimi dnevi malo operacijo in se zelo bojim, ker vsi pravijo, da je mogoče, da se pojavijo kakšne po-

Zgorelo nam je tudi trideset kokoši in deset zajcev. Anica je rešila slike, dva moja čoota, dve obleke in sebi par kosov oblek. Boljša obleka je pa z drugim vred zgorela.

Vas najlepše pozdravljamo in žečimo, da bi ne bili nikdar tako nesrečni, kot smo mi danes.

Sestra Ana, John in družina."

Tako pač potuje nesreča in ugonablja skoraj dvajset let trdega dela, in zdaj pa je šlo v dvajsetih minutah. Na stara leta mora človek nastopiti pot trpljenja še enkrat, zopet od kraja. Ne vem, kaj bi rekel ali zapisal; želim pa, da ne zgubite poguma. Tudi za najbolj črno nočjo, posije sonce. Mi smo vajeni presenečenj in nobeno presenečenje, nam ne sme streti volje. Ana, kjer že ste — pošljite naslov.

— Ignac Musich.

Izgube pri vpadu
Ameriški mornariški urad in angleška admiraliteta sta naznanila, da je bilo pri zavezniškem vpadu v Francijo 6. junija izgubljenih šest ameriških in angleških rušilcev. Vseh ladij je bilo potopljenih 15 in sicer 7 ameriških in 8 angleških. Pri vpadu je bilo vdeleženih nad 4000 ladij.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK
ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letalc in zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Ustava, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniki Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je samo 50 centov.

in se dobi pri:
SLOVENIJE PUBLISHING CO.
816 West 18th St.,
New York 11, N. Y.

SONART REKORDI NOVE SLOVENSKE PLOŠČE
Jerry W. Koprivšek in njegov orkester

M596—Wedding Polka (Ne bom se modila; Ti pa jest, pa sidana maresla)
Wedding Waltz Slovenaki Waltz
Poje Rupnik sestri

M596—Jeep Polka (Mat' potico pečejo)
Marine — polka
575—Terezinka — polka
Na planinoh—valček

Lepe Melodije
Duchesne University Tamburica Orkester

M571—Na Marijance, polka
Kje so moje rožice
Marička pegla—polka

Za tozadovni cenik in cene plošč ob obrnitve na
JOHN MARSICH, Inc.
463 W. 42nd St., NEW YORK

AMERICAN WILD LIFE

V knjiži je natančno popisano življenje posameznih živali, žvčih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjižobral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenavano to veliko delo izdati v petih knjižah, toda je slednjič izšla v eni sami knjiži, ki pa pri vsem svojem skrcenju prinaša POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjižo bo s užitkom bral levec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednjič ribič, ker so v knjiži našete VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiža 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjiže je 9 x 6 inčev. Knjiža opisuje seceavce, ptice, ribe, kače in živali, ki se zvrstake na suhem kot v vodi doma. — Vesana je v močno platno s zlatimi črkami.

V ANGLEŠČINI
Cena \$3.50
Naročite pri:
KNJIGARNI Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
New York 11, N. Y.

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjiži, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, daje pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenec v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Zdravne države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjiže prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiža in je priporočljiva vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov. . . Čitanje te knjiže je bogato plačano. — Tako se je izrazil velik ameriški dnevnik o tej knjiži.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Poslijam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjižo (1):

.....

Moje ime

Št., ulica ali Box št.

Mesto in država

"Glas Naroda"
216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Is francoštine prestavil J. L.

(77)

"Ne vem, kakšni občutki vas v tem trenutku obhajajo," odgovoril starček ginjen, "a vi ne pomislite, da mlađenici zaradi teh besed obupa!"

"Objubila sem mu za danes odgovor, Mardoche in to je edin odgovor, ki mu ga morem dati."

"Dobro," reče starček tožno. "A nepotrebno je, da idem v Fremicourt; iz vzroka, ki vam ga ne smem povedati, Leona ne bude tam ob uri, ki ste jo določili."

"Mardoche, ali veste, kje stanuje?"

"Stanuje v Saint Irunu pri gostilničarju Bertauxu."

"Hvala vam. Pisala mu bom danes zvečer ali jutri."

"Dovolite, da vam stari Mardoche da svet. Gospodična Blanche, ne dajate si toliko sile s tem pismom, ako imate mlađenicu sporočati kaj slabega. Njegovo življenje je itak žalostno, da ne potrebuje še hudega udarca od vaše strani. Pomislite to, kaklinjam vas, pomislite to! V nekoliko dnevih boste imeli čas!"

"Pa mora biti!" zakliče deklica.

"Tedaj ga ne ljubite?"

"In ali ga smem ljubiti?" vzklikne obupno. "Ali imam pravico, ljubiti ga?"

Mardoche jo je gledal bolešno—iznenaden.

"Moj Bog," reče starček s tresočim glasom, "zakaj li govorite tako? Kaj li je pravzaprav?"

Ona prične jokati.

"Ah, jaz sem zelo, zelo nesrečna!" zastoče.

"Nesrečni ste! Vi nesrečni!" zakliče Mardoche ter se vzravna in žarno pogleda.

"Kaj se je vam zgodilo? Povejte mi! Ali je Jacques Mellier, ali Pierre Rouvenat, ki vas je užalil? O, bodisi karkoli hoče, jaz sem si prisegel, da vas hočem varovati; povejte mi, povejte!"

"Nimam se potožiti o Mellieru in Rouvenatu, Mardoche; baš narobe, onadva sta storila vse, da bi me tolažila."

"Čemu torej te solze? Čemu ta obup?"

"Mardoche," odgovori deklica, "nekega dne sem imela strašne sanje, in včeraj sem sanjala isto. Moj boter in jaz sva bila v grozni nevarnosti; njega je hotel sovražnik zavrtao prebosti, a mene je pregnanost ostudna golazen... Ne ki mož je prišel nama na pomoč ter naju je rešil. In ta mož ste bili vi, Mardoche! Odkar sem to zadnjokrat sanjala, mislim zatrdno, da vas je ljubi Bog poslal v te kraje, da nas vse čuvate! To je tudi vzrok, zakaj z vami sočustvujem!"

"O, ljubi, ljubi otrok!" zamrmra starček globoko ginjen.

"In tako nočem vam tudi ničesar zamolčati," nadaljuje mlada deklica. "Hočem vam povedati vse; izvedela sem včeraj, da nisem hči Jacques Mellierova!"

Mardoche prebledi kakor mrtič.

"In kdo vam je to povedal?" vpraša z zadušnim glasom.

"Bratranec Jacques Mellierov, Fran Parizel."

"In, ali ni Rouvenat tega malopridnika poteptal kakor črva!" zakliče Mardoche kakor besen.

"Parizla ni več na pristavi; zapodili so ga!"

"Teda je li res; vi niste hči Mellierova?"

"Jaz nisem njegova hči."

"In, ali vam je ta Fran Parizel, ki toliko ve in zna, povedal, kdo je vaš oče?" povpraša starček plašno dalje.

"Da."

"Tedaj vaš oče..."

"Mardoche, vi se ustrašite..."

Nesrečnik se je že tresel po vsem životu.

"Moj oče se zove Jean Renaud," nadaljuje mlada deklica ihtič. "Pred kakimi devetnajstimi leti je bil radi umora obsojen ter pregnan. Jaz sem otrok kaznjencev!"

Stari Mardoche bolešno zakriči. Deklica pa govori dalje: "Ali umete zdaj, zakaj ne more gospod Leon več misliti name in zakaj nimam pravice, da bi koga ljubila?"

Mardocheu je pokalo srce.

Pa, ali vam Rouvenat ni povedal...?" zajeolja starček.

"Ah, kaj naj bi mi bil povedal?"

"Jaz... jaz ne vem. Pa lahko bi vam bil na primer povedal, ob kakih okolnostih se je zgodil umor..."

"Čemu mi je treba to znati? Nekega drugega bi pa vendar rada izvedela! Moj boter mi je objubil, da mi pove zgodovino uboge moje matere ter nesrečnega mojega očeta, a to se, ko bom dvajset let stara."

Mardoche povesi glavo.

"Da," misli si, "kadar bo stara dvajset let. Tako mi je bil objubil; ima prav, da čaka. O, kako rad bi ji bil stari Mardoche zaklical: "Tvoj oče je nedolžen, Blanche! In ti nisi več hči kaznjenceva, kajti Jean Renaud, tvoj oče, stoji pred teboj!..."

Te besede so bile na njegovih ustnih, pa zbal se je, ko pomisli, kake nasledke bi utegnile imeti. Če bi se okril svoje-mu otroku, potem bi ne mogel več opravljati naloge beračeve. Moral bi deklici tudi dokazati, da je nedolžen. Ko se je že žrtvoval za Jacquesa Melliera; ali naj bi zdaj zatežil? In, če bi Blanche izvedela resnico, ali bi še hotela sprejemati do brote Mellierove? Vse to je bilo premisleka vredno!

Akozram pa ni še bila prišla ura, da bi se vsa zadeva pojasnila, vendar se je bilo nadejati, da pride. Sin Lucile Mellierove, ki ga je bil on zasledil, je moral premeniti ves položaj.

(Nadaljevanje sledi.)

KONFERENCA O MEDNARODNI VALUTI

Izvedenci, katerih naloga je ustvariti mednarodno denarno vrednost, ki oborujejo v Bretton Woods, New Hampshire, so še vedno kar čez mero zaposleni, kajti njihova naloga je urediti mednarodne denarne zadeve in vrednosti tako, da bode prebivalstvo vsega sveta s tem zadovoljno in da ljudje, ki so dosedaj prihranili lepe svote sedanjega denarja, bodo tudi v povojnem času živeli brez skrbi, da ostane vrednost njihovih prihrankov taka, kakor je sedaj. In ako ne izdelajo načrtov, ki bodo preprečili, da ne postanejo sedanji bankovci raznih držav v povojnem času, povsem navaden—papir za cigarete, potem bi bilo najboljšje, da gredo že sedaj domov.

Zjedinjene države zastopa pri konferenci, Mr. Harry D. White. Namen zporovanja je ustanoviti mednarodni denarni sklad in mednarodno banko za rekonstrukcijo in povojni trgovinski razvoj. Mr. White zastopa Mr. Morgenthau, oziroma tajnika zvez. zakladniškega urada, kajti White je višji uradni radnik tega urada. Poleg tega je pa tudi tajnik znane Import-Export Banke v Washingtonu,

D. C. in član odbora reciprocitete ali medsebojnih sporazumov. Nekako pred letom dni, je bil Mr. White dokaj vzemirjen, kajti tedaj je vladal kar največji mesporazum med državami inozemstva in našo republiko, v kolikor pride denarna vrednost v poštev. Vsled tega je neprestano deloval na to, da pride do sedanje konferen-ce, katere naloga je ustvariti mednarodno valuto.

Glede te konference je pa senator Taft ravnokar izrazil svoje mnenje in sicer v smislu sledečih točk:

Zjedinjene države bi morale prispevati v svoto šest tisoč milijonov dolarjev, Anglija z 1 1/2 tisoč milijonov, Rusija z tisoč milijoni dolarjev in vse druge države z mnogo manjšimi svotami, — toda pri vsem tem bi imele Zjedinjene države pri mednarodni banki le EDEN glas, oziroma ravno toliko, kakor vsaka ostala država. To pa pomenja, da bi bila naša republika pri vkrepit mednarodne banke vedno v manjšini, in da bi morala eventualno plačati končne račme. — Vsled tega je Mr. Taft mnenja, da z te konference ne bode — nič.

Vihar na morju

(Nadaljevanje z 3. strani.)

velikega slapa v veliki oddaljenosti. Toda hrumenje morja se je neprenehoma spreminjalo. Narasčalo je in ponehavalo in nedoumljivo menjavalo glasovne vrste, kakor da bi igral godbeni zbor velikano. Počasno razločno je bilo čuti bučanje pa spet sikanje ali bobnenje. Ločeno od vsega poprejšnjega in sledečega je bilo vsaktero tako grozeče in prevladujoče kot privedi, ki se gnetejo v blažnem umu, ločeni in čudno neodvisni drug od drugega.

Potlej se je od zahodne strani sem pokazal čoln, ki so ga poganjali trije možje. V morje je molela ostra, skoncema srpasta zakrivljena čer, ob katero so se metali valovi. Odondod se je pojavil čoln, majhna črna pika na modrem in belem morju. Uzlri so ga le za trenutek in plašno zasikali:

"Tu so." Nato je čoln izginil. Ljudje so videli z obale, da se je orjaški val brezčutno spel in ga zagrnili. Zdečo se jim je, da je morje čoln pogotnilo in da je izgubljen za večno. — Ženske so kričale in križale roke čez prsi. Nekateri so viknile: "Sveta Devica, pomagaj!"

Moški pa so rekli samo: "To je bil val s Srpa, ta jih je zajel" Vendar jim je sapa zastajala in usta so jim zevala. V kolkih so se nagibali navspred in stregli, ali se bo čoln še prikazal. Ko so ga spet zagledali, so burno zamrmrali: "Ha, Bog jih obvaruj!"

kor mu je bilo nasvetovano.

Mesto, kjer naj bi bil čoln pristal, je bilo sredi majhnega zaliva. Med grebenastim pečevjem je bila na ltv strani ravna skalovina, kjer je pred nekaj leti udarila strela in odkrhnla greben skale. Sredi bivačev je morje ob mirnem vremenu doseglo pečevje, da je bilo tu lahko priti s čolnom h kraju. Toda zdaj so se preko rogov podili prevrnjenim gričem enaki valovi in se urno valili po ravni planjavi. Moški na obali so stali na meji braniki in pečevje, petdeset metrov od morja. Toda kadar je morje nabuhnilo, so jim valovi pljuskali do nog. Moški so zmajevali z glavami in se spogledovali.

Brat Petra Mullena, suh človek, s hromo nogo, je med dlanmi zaklical možem v čolnu: "Vzdržite zunan, kakor dolgo morete. Skozi to valovje ne pridete!" Toda zaradi hrumenja morja in vetra ga že deset metrov proč ni bilo moči slišati. Čoln se je primikal, dokler ni bil kakšnih dve sto metrov od pristajališča. Ljudje na obali so razločno videli obraze veslačev. Veslači so imeli obraze spačene in divje. Otrplji od strahu so sunkovito udarjali z vesli. Noge so togo upirali v stranice čolna in kazali zobe. Dve sto metrov proč so čoln iznenada zasukali postrani in začeli veslati od pristana. Na obali so potihnili. Moški so razvneto gledali za čolnom. Ženske so vstale in se oprijele druga druge. Tako je bilo tiho pol minute, medtem ko so na morju obračali in naravnali čoln.

Potlej so ljudje na obali in možje v čolnu zakričali vsi hkrati. Vesla so se s pojočim glasom začela tretji ob uglajeni mokri les oboja in čoln se je zasunkal v pristajališče. Pojoči glas vesel in ljuto hlipanje moč med veslanjem je bilo čuti celo z rjojenja morja. Tako nenadejano se je zaslišalo. Čoln se je zavrtel navznoter proti skalam. Le še nekaj trenutkov in veslače bo raztreščilo, ali pa bodo na varnem.

Ženske, ki so stale po prodnikih, so od razburjenja čisto obnorele. Niso pa sezdrizale od strahu, ko so gledale kači podobne, z jadrov, prevlečen črn čoln s tremi možmi, ki je rezal modro in belo vodo in drvel v skale. Oči velike Brigitte niso bile več zabodne. Žarele so ji ko

oči moža. Razen Marije Mullen in žene Štefana Hallorana so vse ženske napeto gledale v čoln, vse pa so si hkrati pulile lase in vpile od dozdevnega strahu. Marija Mullen se je zgrudila z obrazom na prodnik. Brado v rokah si je grizala mezecine in sama pri sebi šepetala: "O, ljubi moj sin!" Žena Štefana Hallorana se je daleč doli med dvema prodnikoma zavila v ruto in začela bolno drgetati.

Kričali so tudi možje v jadrom bližajočem se čolnu. Kričali so čudno veselo. Zdelo se je, da jim je njihovo naglo kretanje, rjojenje morja, omotina moč zelene in bele vode in žvižganje vetra pregnalo ves strah. V najbolj nevarnem trenutku, ko je čoln na vsa jadra vozil v smrt, se niso več bali smrti.

Čoln, veslači, možki na obali in ženske po prodju, vsi so v tem strašnem trenutku skupaj prezirali nevarnost. Za hip so s svojim kričanjem prepili trušče vetra in morja. Človek je poklical na boj neusmiljeno naravo. Potlej pa so spet napeto čakali. Izenada so se glasovi izgubili in nastala je tišina.

Čoln je prihajal na hrbtu vala. Lopate navzven naravnanih vesel so narahlo tipale po vodi. Potlej so se vesla potopila. Zabhreščalo je, zapljuskalo in zavrsalo. Začulo se je prestrašeno dihtenje. Na obali so zasumeli razburjeni glasovi. Moški na obali so čakali v dveh redih in se trdo držale za roke. Najprednji so bili do pasu v vodi. Čoln je zdrevil med obe vrsti. Zagrabili so ga. Val jim je zdrsel čez glave. Vsi so divje zakričali. Nastala je zmeda. Čoln in najprednji možje so bili pod valom. Nato se je val umaknil. Čoln, veslače in možke, ki so držali za čoln, je pustil na skali. Opirjali so se drug drugemu in skale, kakor se oprijemlje tal pes, če ga vlečeš za seboj.

S čolnom so planili vkreber. Pristali so srečno.

Boj na življenje in smrt

Najzlostnejša radijska oddaja je prišla iz Nemčije koncem tedna in prvi, da groza stiska srce marsikaterega Nemca in da se je za Nemčijo pričel boj na življenje in smrt.

Radijski oznanjevalec je poslal svarilo.

"Predno more nesreča doseči srce naše ljubljene domovine, bomo to zemljo izpremenili v povodenj uničenja, kjer bo slišati samo en klic — klic po krvi."

Nemška vojaški radio je sporočil:

"Sedaj je vse na kocki. Ruska povodenj drvi proti naši vzhodni meji in grozi, da se razlije čez našo sveto nemško zemljo."

Nemška zemlja, da je sveta. Druge zemlje so pa Nemci oskrbnili brez obzira. — Da, časi se spreminjajo.

SLAMNIKARICE
izvrjene na fini slami Sauterne kite. Vprašajte pri:
ALUJUNG MILLINERY
23 WEST 38th STREET
NEW YORK CITY

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitnega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjizic zelo omejena, je pripravljeno, da pošljete naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtku gotovino oz. znanke (Združeni državi). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York 11. N. Y.

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIZNICA

1 Domače živali Spisal Damir Felgel	14 Pravljice in pripovedke za mladino Spisal Silvester Košutnik	35 Praški Judek Spillmannova povest — Pavel Josip Volec
2 Kreutzerjeva sonata Spisal L. N. Tolstoj	15 Suneški invalid Spisal Silvester Košutnik	IGRE
3 Andrej Ternovec Spisal Ivan Albreht	17 Vojnimir ali poganstvo in krst Spisal Josip Ogrinec	28 Magda (Igra) — Alojzij Remec
6 Preganjanje indijanek misijonarjev Spisal Josip Spillman	18 Mladim srcem Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Ksaver Meško	29 Peterčkove poslednje sanje (Igra) — Pavel Goltn
8 Pravljice Zapisal H. Majar	19 Študent naj bo Spisal Fr. S. Finžgar	30 Potopljeni zvon (Igra) — Gerhart Hauptmann
10 Dedek je pravil Spisal Julij Slapčak	25 Duhovni boj (Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupol	31 Revizor (Igra) — Nikolaj Vasiljev
12 Frank Baron Trenk Po raznih virih napisal Gjuro Panduric	26 Denar Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogris	32 Spodobni ljudje (Igra) — L. Lipovec
13 Pariški zlatar Poslovenil Silvester K.	KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!	33 Črne maske (Igra) — L. Andrejev
		34 Antingone (Igra) Poslovenil C. Golar
		36 Sveti Just (Igra) — Spisal dr. F. Petronio
		38 Tončkove sanje na Miklavšev večer (Igra) — J. Erbenšnik in F. Rojc

Ker je zaloga teh knjizic zelo omejena, je pri naročilu pripravljeno omogočiti več šbirki, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.